

**Fővárosi Ítéltábla**  
**9.Pf.20.070/2014/10/II.**

A Fővárosi Ítéltábla a Madari Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Madari Tibor ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és **II. rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) II. rendű alperes, valamint a dr. **jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **III.rendű alperes neve** (III.rendű alperes címe) IV. rendű alperes ellen **kezesi követelés** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2013. november 28. napján meghozott 36.P.20.194/2011/53. számú ítélete ellen a felperes 54. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I., II. és IV. rendű alpereseknek személyenként 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s**

A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. és II. rendű alperest egyetemlegesen 52.624.869 forint és járulékai megfizetésére. Előadta, hogy a felperesi jogelőd mint készfizető kezes tulajdonában állt, zálogjoggal terhelt ingatlant a IV. rendű alperes a hiteljogviszony jogosultjaként árverés útján értékesítette, ezért az ezzel felmerült 87.708.119 forint vesztesége 1/5-1/5 részét, személyenként 17.541.623 forintot az I. és II. rendű alperesek kezesi szerződésük alapján kötelesek megtéríteni.

A felperes további kérelme arra irányult, hogy a bíróság kötelezze a IV. rendű alperest 18.256.899 forint kártérítés és járulékai megfizetésére, mivel a IV. rendű alperes az egyik készfizető kezest, a korábbi III. rendű alperest egyoldalú nyilatkozatával a kötelemből kiengedte, ezáltal a többi kezes, így a felperesi jogelőd kötelezettsége is terhesebbé vált.

Az I. és II. rendű alperesek érdemi védekezésükben a kereset elutasítását kérték. Vitatták a felperes perbeli legitimációját és a kereset jogalapját.

A IV. rendű alperes ellenkérelmében a felek választottbírósági szerződésére hivatkozva, elsősorban illetékességi kifogást terjesztett elő. Érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult, elsődlegesen azért, mert a felperes követelése elévült, másodlagosan pedig, mert a kártérítési felelőssége nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alperesnek 2.540.000 forint, a IV. rendű alperesnek pedig 500.000

forint perköltséget. Úgy rendelkezett, hogy a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint kereseti illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni. Ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 328. § (1) és (3), 329. § (1)-(3), a 200. § (2) és a 234. § (1) bekezdését. Megállapította, hogy a felperes a perben csatolt engedményezési szerződés alapján perbeli legitimációval rendelkezett. Megállapította azt is, hogy a perbeli követelés rendes bírósági hatáskörbe tartozik. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás adatai alapján arra a következtetettére jutott, hogy a felperesi jogelőd a kötelezett tartozását kétségen kívül zálogkötelezettként térítette meg, ezért a Ptk. 275. és 276. §-ának (1) bekezdése alapján a további kezesekkel szemben igényt nem érvényesíthet. Az igényérvényesítés joga a Ptk. 259. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján sem illeti meg, ugyanis a felperesi jogelőd zálogjoga a követelés kielégítésével a Ptk. 259. § (3) bekezdése alapján megszűnt. A felperesi jogelőd megtérítési igénye ezért nem a kezesekkel, hanem a kötelezettel szemben érvényesíthető. E körben idézte a Ptk. 275. §-át, a 276. § (1) és a 259. § (1) és (2) bekezdését. A IV. rendű alperessel szembeni kereset elbírálásánál a Ptk. 339. § (1), 324. § (1), 325. § (1), a 326. § (1) és (2), valamint a 327. § (1) és (2) bekezdését idézve megállapította, hogy a követelés elévült. A felperes a IV. rendű alperes jogellenes magatartásaként annak 2005. június 14-én kelt nyilatkozatát jelölte meg, az elévülési határidő tehát 2010. június 13-án eltelt. A fizetési felszólítás pedig nem volt alkalmas az elévülés megszakítására, mert az abban írt követelés összege és indoka is eltért a perben érvényesített követelésektől. A felperes a keresetét csak az elévülési idő elteltét követően, 2012. január 23-án terjesztette ki a IV. rendű alperesre. A IV. rendű alperes egyébként is úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A készfizető kezes kiengedése a kötelemből jogszabályba nem ütközik, a felperesi jogelődre mint zálogkötelezettre pedig nem jelentett hátrányt, különös tekintettel arra is, hogy a fizetési felszólítás után egyik kezes sem teljesített a hitelezőnek.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett, és abban az elsőfokú ítélet megváltoztatását, keresetének teljesítését és az alperesek perköltségben való marasztalását kérte, fellebbezése másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesi jogelőd kezes és zálogkötelezett is volt a hitelszerződésben. Az is tény, hogy a IV. rendű alperes a követelését a fedezeti ingatlan értékesítésével elégítette ki zálogjoga alapján. Ezzel a Ptk. 259. §-ának (1) bekezdése szerint a felperesi jogelődre szálltak át a hitelszerződésből eredő, a IV. rendű alperest megillető jogok, így a kezesi kötelemben a IV. rendű alperes mint jogosult jogutódjaként a felperesi jogelőd lépett. A követeléssel a kezességből eredő követelések is átszálltak a felperesi jogelődre, ezért jogosult az I. és II. rendű alperessel szemben az egymásra tekintettel vállalt készfizető kezességük alapján a teljes követelést érvényesíteni. Ehhez képest méltányosabban járt el, hisz a kezesektől csak a rájuk eső kielégítési hányad megfizetését kéri. Miután a kötelezettel szemben bejelentett igény a felszámolási eljárásban nem térült meg, így azt a kezesekkel szemben jogosult érvényesíteni.

Az elsőfokú eljárásban okirattal bizonyította, hogy a IV. rendű alperes egy harmadik, vele szerződéses jogviszonyban nem álló felet kívánt előnyben részesíteni a kezesekkel szemben, hogy tehermentesen szerezhessen üzletrészt a kötelezettől. A IV. rendű alperes a kötelezett szerződésszegéséről tudott, ennek ellenére lemondott a követelés egyik biztosítékáról, és ezzel az egymásra tekintettel kötelezettséget vállaló kezesek köelmét elnehezítette. Ilyet egy pénzügyintézet csak akkor tesz, ha biztos a követelés megtérülésében, mint ahogy a IV. rendű alperes biztos is volt, mert a felperesi jogelőd tulajdonában lévő ingatlanból kívánta fedezni a kötelezettel szembeni követelést. Kitért arra is, hogy az ingatlan az árverezés során még a piaci ár felénél is alacsonyabb vételáron kelt el. A felszámoló közreműködésével pedig a IV. rendű alperes azt is elérte, hogy a teljes követelésén túl a fennmaradó 1,5 millió forint helyett 33.473.084 forinthez jusson hozzá. A felszámolás során a IV. rendű alperes mindent megtett, például a fedezeti ingatlan értékesítésének

időzítésével, hogy a felperesi jogelőd a kötelezettel szemben a jogait ne tudja érvényesíteni. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az elévülési idő kezdő időpontját is helytelenül állapította meg, a IV. rendű alpereshez intézett 2008. május 26-i levele pedig az elévülést meg is szakította.

Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontjuk szerint a zálogkötelezett teljesítése esetén a hitelezőtől reá átszálló jogosultságok közé a kezesi kötelezettségvállalásból eredő követelés érvényesíthetőségének a joga nem tartozik. A kezesség ugyanis mindig szerződéssel jön létre, az alapügylet hitelezője és a kezes között, ráadásul meghatározott alakítás megtartása mellett. A vonatkozó jogszabály csak a Ptk. 276. § (1) bekezdésben foglalt esetben ismeri el a törvényi engedményt a jogosult tekintetében. A felperes tehát kizárólag abban az esetben tekinthetné magát törvényi engedményesnek és ezáltal a kezességből eredő követelés jogosultjának, ha a hitelező követelését kezesként teljesítette volna. A felperesi jogelőd azonban ennek zálogkötelezettként tett eleget, így a törvényi engedmény esete nem áll fenn.

A IV. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme ugyancsak az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet helyes, következetes, ténybelileg és jogilag is megalapozott. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy azzal, hogy a korábbi III. rendű alperest a kezesi kötelemből kiengedte, a felperesnek kárt nem okozott. Ezt ugyanis jogszabály nem tiltja, egyébként pedig a bank hitelezési és kockázati tevékenysége körébe tartozik. A többi kezes kötelezettségvállalása ezáltal nem vált terheesebbé, hisz készfizető kötelezettségvállalásuk a teljes hitelkeret összegének erejéig terjedt, amelyet egymásra tekintet nélkül, önállóan vállaltak. A felperes sem a jogellenes magatartást, sem a kárát, sem a kettő közötti okozati összefüggést nem bizonyította. Mivel a kötelezett felszámolás alá került, és fizetést sem ő, sem a kezesek felszólítás ellenére nem teljesítettek, a jelzáloggal terhelt ingatlant jogszerűen értékesítette. A felperes felszámolással kapcsolatos észrevételeinek pedig a jelen eljárásban nincs jelentősége.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt az 1952. évi III. törvény (Pp.) 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta. A tényállást a bizonyítási eljárásnak megfelelően állapította meg. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azonban a felperes kereseti tényállítása és a Nógrád Megyei Bíróságnak a kötelezett felszámolási eljárásában hozott Fpk.150/2005/63. számú végzése (13/F/1. alatt csatolva) alapján a következőkkel egészíti ki.

A felperesi jogelőd a IV. rendű alperes követelésének kielégítését követően annak jogutódjaként a kötelezett felszámolási eljárásában 88.513.319 forint összegű követelését hitelezői igényként bejelentette. A felszámolási eljárás kényszeregyezséggel zárult, melyet a megyei bíróság végzésével jóváhagyott. A jóváhagyott egyezség szerint az „f” kategóriás hitelezői igények, így a felperesi jogelőd követelése is 1%-ban kerülnek kielégítésre. A kötelezett az egyezségnek megfelelően a felperesi jogelőd követeléséből 805.200 forintot megfizetett.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével az alábbi indokok szerint értett egyet.

Az elsőfokú bíróság a peres felek nyilatkozatai és a szolgáltatott okirati bizonyítékok alapján helyesen állapította meg, hogy a felperesi jogelőd a perben nem álló kötelezett IV. rendű alperessel szembeni tartozásának kielégítésére mind zálogkötelezettként, mind készfizető kezesként kötelezettséget vállalt. Helyesen állapította meg azt is, hogy a IV. rendű alperes a kötelezettel szembeni követelését ténylegesen a felperesi jogelőd zálogjoggal terhelt ingatlanából elégítette ki (Ptk. 251. § (1) bekezdés).

Mivel a zálogtárgy tulajdonosa, valamint a követelés kötelezettje különböző személy volt, és a jogosult a zálogtárgyból kielégítést kapott, a Ptk. 259. §-ának (1) bekezdése szerint a zálogjog megszűnt, a követelés pedig egyéb biztosítékaival együtt a kielégítés erejéig a tulajdonosra szállt át. E jogszabályi rendelkezés alapján tehát a felperesi jogelőd a IV. rendű alperes követelését, annak személyi biztosítékaival, így a kezességgel együtt a követelés kielégítésének erejéig megszerezte. E törvényi engedmény alapján jogot szerzett arra, hogy a tartozásért készfizető kezességet vállaló I., illetve II. rendű alperesekkel szemben a követelést érvényesítse.

A kötelezett felszámolása során azonban a hitelezők a követeléseik kielégítésének sorrendjét, arányát, módját és határidejét egyezségben rendezték (1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 43. § (1) bekezdés). Az egyezség hatálya a Cstv. 44. §-ának (1) bekezdése szerint a felperesi jogelődre is kiterjedt (kényszeregyezség).

Az egyezségben a felperesi jogelőd az adóssal követelése kielégítésének arányában megállapodott, függetlenül attól, hogy az egyezség kényszeregyezésnek minősült. A megállapodott összegen felüli követelés érvényesítésének a joga tehát a kötelezettel szemben megszűnt. A kezességnek a főkötelezettséghez igazodó, járulékos jogi természete folytán a főkötelezettség részbeni megszűnése, csökkenése a kezesekre hozzájárulásuk nélkül is kihatott (Ptk. 240. § (2), 273. § (2) bekezdés). Az egyezség szerinti 805.200 forint összegű követelést pedig a kötelezett megfizette.

A felperesi jogelőd törvényi engedménnyel megszerzett joga a kezesség teljesítésének követelésére a felszámolás során létrejött kényszeregyezséggel és az alapján történő részbeni teljesítéssel megszűnt, ezért az elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött, amikor a felperes keresetét az I. és II. rendű alperesekkel szemben elutasította.

A felperes IV. rendű alperessel szembeni kártérítés iránti keresete azon alapult, hogy a IV. rendű alperes a korábbi III. rendű alperessel szembeni kezesi követeléséről lemondva, a megmaradó kezesek, így a felperesi jogelőd köelmét is elnehezítette. Megállapítható azonban, hogy a IV. rendű alperes a felperessel szemben a felperes kezesi minőségéből eredően igényt nem érvényesített, ezáltal a kezességéhez kapcsolódó alperesi magatartás kártérítési felelősséget nem eredményezhetett. Az állított magatartás anyagi jogi következménye a Ptk. 276. §-ának (2) bekezdése alapján egyébként sem kártérítés, hanem a kezes kötelezettsége alóli szabadulása.

A felperest az IV. rendű alperessel szemben érvényesített jog az alapjául előadott tényekre tekintettel nem illette meg. Annak elbírálása során nem volt jogi jelentősége a IV. rendű alperes felperes által előadott, a felszámolás körében tanúsított további magatartásának.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a és a 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek jogi képviselőjét felmerült másodfokú perköltség megfizetésére. Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmüket ügyvéd útján terjesztették

elő, a IV. rendű alperest pedig a másodfokú eljárásban jogtanácsos képviselte. A másodfokú bíróság ezért az alpereseknek járó perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján - a (6) bekezdésre figyelemmel az elvégzett munkával arányban álló összegben - állapította meg. A feljegyzett fellebbezési illeték megfizetéséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2015. október 22.

. Hóbl Katalin s.k.  
a tanács elnöke

Egriné dr. Salamon Emma s.k.  
előadó bíró

Dr. Bleier Judit s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül: